

Yleistä	<p>Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1398/2016, jäljempänä erityisalojen hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.</p> <p>Erityisalojen hankintalain 123 §:n mukaan hankintayksikön päätöksen poistamiseen ja muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun peruuttamiseen sekä asian uudelleen ratkaisemiseen sovelletaan, mitä hankintaoikaisusta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) 132–135 §:ssä säädetään. Erityisalojen hankintalain 128 §:n mukaan muutoksenhakuun erityisalojen hankintalaissa tarkoitetuista ratkaisuista sekä lainvastaisen menettelyn johdosta määrättäviin seuraamuksiin sovelletaan, mitä hankintalain 16 luvussa (145–169 §) säädetään.</p>
Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhaku-kielto	<p>Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla</p>

I HANKINTAOIKAISU

Oikaisuvaatimus-oikeus	<p>Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee</p>
Oikaisuvaatimusviranomainen	<p>Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta</p> <p>Käyntiosoite: Puolalankatu 5, 1. kerros</p> <p>Postiosoite: PL 355, 20101 Turku</p> <p>Sähköpostiosoite: joukkoliikenne@turku.fi</p> <p>Puhelinnumero: 02 330 000</p> <p>Kirjaamon aukioloaika: ma – pe klo 9.00 – 15.00</p>

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen	<p>Asianosaisen on esitettävä hankintaoikaisua koskeva vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.</p> <p>Oikaisuvaatimus on toimitettava määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.</p> <p>Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Käytettäessä sähköistä yhteystietoa ehdokkaan ja tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon sinä päivänä, jolloin mainitut asiakirjat sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. - Päätös perusteluineen sekä valitusosoitus ja oikaisuohje voidaan antaa tiedoksi myös postitse kirjeenä siten kuin hallintolaissa säädetään. Ehdokkaan ja tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä niiden lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksiannon tapahtuneen myöhemmin.
Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö	<p>Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Sen voi toimittaa myös sähköisesti. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, tai muu ratkaisu, johon haetaan oikaisua - miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi - millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi <p>Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, sähköposti, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai</p>

	asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot. Tiedoksiannot tehdään ensisijaisesti sähköpostin välityksellä.
--	---

II VALITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusoikeus	Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.
Valitusviranomainen	<p>Valitus tehdään markkinaoikeudelle.</p> <p>Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki</p> <p>Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki</p> <p>Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi</p> <p>Sähköinen asiointi: Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet</p> <p>Faksinumero: 029 564 3314</p> <p>Puhelinnumero: 029 564 3300</p> <p>Kirjaamon aukioloaika: päivittäin klo 8.00 – 16.</p>
Valituksen määräaika	<p>Valitus on tehtävä kirjallisesti <u>14 päivän</u> kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitus on tehtävä <u>30 päivän</u> kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen erityisalojen hankintalain 121 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Valitus on tehtävä <u>kuuden kuukauden kuluessa</u> hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.</p> <p>Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.</p> <p>Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä ehdokkaan ja tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon päivänä, jona asiaa koskeva sähköinen asiakirja on viestin vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että sähköistä viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Jos tiedoksianto toimitetaan <u>postitse kirjeellä</u> vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettamisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.</p> <p>Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.</p> <p>Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on hankintalain nojalla oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.</p>
Valituksen rajoitukset	<p>Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua; 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin erityisalojen hankintalain 79 §:n nojalla; tai 3) sitä, että erityisalojen hankintalain 91 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. <p>Hankintalain 146.3 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos: 1) asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai 2) siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.</p>
Valituksen muoto ja sisältö	<p>Valitus on tehtävä kirjallisesti. Sen voi toimittaa myös sähköisesti.</p> <p>Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta - miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi

	<p>- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.</p> <p>Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan tai dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan hankintayksikön ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.</p> <p>Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.</p> <p>Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos päätös valitukseen voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, tulee ilmoittaa myös sähköpostiosoite.</p> <p>Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.</p> <p>Valitukseen on liitettävä:</p> <ul style="list-style-type: none"> - päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä - todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle <p>Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.</p>
Oikeudenkäyntimaksu	<p>Markkinaoikeudessa valituksen käsittelystä perittävä oikeudenkäyntimaksu on 2050 euroa. Jos markkinaoikeudessa käsiteltävässä julkisia hankintoja koskevassa asiassa hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, maksu on 4100 euroa. Jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, maksu on 6140 euroa. Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu on 510 euroa. Muutoksenhaussa markkinaoikeuden ratkaisemaan asiaan korkeimmassa hallinto-oikeudessa maksu on samansuuruinen ja määräytyy samojen perusteiden mukaan kuin markkinaoikeudessa. Julkisia hankintoja koskevassa muutoksenhakuasiassa peritään edellä mainittujen maksujen sijasta 500 euroa, jos muutoksenhakuasia poistetaan käsittelystä antamatta pääasiasta ratkaisua, se jää tutkimatta tai se jää silleensä. Maksuvelvollinen on asian vireillepanija tai hänen sijaansa tullut. Maksu on valituskirjelmäkohtainen.</p>
Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle	<p>Hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava kohdassa I mainitulle oikeusvaatimusviranomaiselle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen.</p>

TIEDOKSIANTO

Tiedoksianto asianosaiselle	Asianosainen
	Annettu tiedoksi käyttäen ehdokkaan/tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa (erityisalojen hankintalain 118.1 §), pvm.:
	Annettu tiedoksi postitse kirjeenä siten kuin hallintolaissa säädetään (hankintalain 118.2 §), pvm.:
	Muulla tavoin, miten?